

KULTURA

Sto godina Muzeja grada Zagreba

ZAGREB – U povodu 100. obljetnice Muzeja grada Zagreba, koja se navršava ove godine, gradonačelnik Milan Bandić primio je u

ponedjeljak ravnatelja Vinka Ivčića sa suradnicima. Predstavnici Muzeja upoznali su gradonačelnika s manifestacijama koje će se tijekom godine održavati u povodu obilježavanja 100 godina rada i razvoja njihove institucije, i ujedno izrazili želju da im Grad Zagreb bude pokrovitelj, priopćeno je iz Službe Grada Zagreba za odnose s javnošću.

Muzej grada Zagreba osnovala je Družba Braće hrvatskog zrnja 1907. godine. Smješten je u Opatičkoj ulici 20, na Gornjem gradu, danas se prostire na 2.223 četvorna metra, a u stalnom postavu ima više od 4.500 izloženih predmeta. Muzej grada Zagreba ima u svojem sastavu i nekoliko zbirki. [Hina]

»Žive slike« za fašnik u Muzeju

ZAGREB – Biskupov Duh, Nasta Rojc, Klarisa Petronila Zrinska, Grof Amadeo, Franjo Trenk, Ravnatelj groblja Majcen – samo su neke povijesne ličnosti koje će dočekivati posjetitelje Muzeja grada Zagreba nadolazećeg vikenda, u subotu i nedjelju od 10.30 do 13.30 sati.

Performansom »Žive slike« djelatnici Muzeja će obilježiti fašnik, a ove godine i stotu obljetnicu djelovanja institucije. Kao poticaj organizatorima poslužile su negdašnje »žive slike«, koje su se običavale uprizoravati krajem

19. stoljeća u otmjenim zagrebačkim obiteljima na kućnim zabavama u vrijeme fašnika.

Kustosi i drugi djelatnici muzeja, njihovi prijatelji i gosti uživljeni u pojedine uloge upriličit će zanimljive i svima pristupačne priče. Određene povijesne ličnosti iz života Zagreba provest će posjetitelje postavom Muzeja te u prvome licu govori uvjerljivo o svome programu ili nekom doživljaju iz svakodnevnog života.

Posjetitelje uz pokladni vremeplov očekuju i krafne i pereci, a mogu i sami doći u kostimu. [T. N.]

UKRATKO

Izložba »Čipkarstvo u Hrvatskoj« u Parizu

ZAGREB – Izložba »Čipkarstvo u Hrvatskoj«, na kojoj će biti predstavljena tri središta izvrsnosti čipkarstva u Hvaru, Pagu i Lepoglavi, otvorena je u pariškom sjedištu Unesca do 23. veljače.

Na izložbi koju je priredilo Ministarstvo kulture i Hrvatsko povjerenstvo za Unesco predstavljeno je 90-ak radova čipkara. Izložbu je postavila Nerina Eckhel. Ministarstvo kulture je predložilo 2005. godine hrvatsku čipku za uvrštenje na Unescov popis usmene i nematerijalne baštine. [Hina]

»Tragedije XVI. stoljeća« u biblioteci SHK

ZAGREB – Sveučilišni profesor i povjesničar hrvatske književnosti Slobodan Prosperov Novak priredio je za biblioteku Stoljača hrvatske književnosti knjigu hrvatskih renesansnih tragedija. U knjigu »Tragedije XVI. stoljeća« (643 str.) uvrstio je svih pet napisanih tragedija – »Hekub« Marina Držića, »Jokaste« Mihe Bunčić Babulinova, »Atamanteu« Frane Lukarevića Burina, »Dalidu« Sabe Gučetića Bendeviševića i »Elektra« Dominika Zlatarića. Prvu hrvatsku tragediju napisao je Dubrovčanin Petar Menčetić 1500., koja nije sačuvana, napominje Novak u predgovoru, a procvat hrvatske tragedije pada u drugu polovicu XVI. stoljeća, od 1559. do 1597., kad je bila glavni žanr.

»Naši su pisci napisali sve u svesmu pet tragedija, što je korpus koji je bez prispodobe u književnostima srednje i istočne Europe, a mjerljiv je tek sa srodnim rezultatima u književnostima kao što su francuska, španjolska i engleska«, napominje. Zadnja hrvatska renesansna i prva tiskana tragedija (1597.) bila je »Elektra« Dominika Zlatarića [Hina]

Slobodan Prosperov Novak

Pet nagrada Grammy kao podrška glazbene industrije susjedama Georgea W. Busha: Dixie Chicks

PRIZNANJA Nakon 49. dodjele američkih glazbenih nagrada

Politički korektan Grammy

Članice Dixie Chicks kojima su neki 2003. željeli spremiti »lomaču« poput feniksa su postale simbol pobjede liberalizma, čak i u žanru kakav je country

Hrvoje HORVAT

Ne ulazeći dublje u duge (i davne) veze ili pak sukobe popularne glazbe i politike, dodjela američkih glazbenih nagrada Grammy u nedjelju na večer, 49. po redu, neočekivano je postala simbolom političke korektnosti američke glazbene industrije. Čak pet Grammyja za žensku postavu Dixie Chicks iz Houstona, dakle iz susjedstva Georgea W. Busha, mnogi su protumačili kao podršku glazbene industrije ženama koje su 2003. na koncertu u Londonu izjavile da se srame što su iz iste države kao i Bush, nakon čega je uslijedio »kamenovanje« konzervativne javnosti kod kuće i izbacivanje s programa radijskih postaja.

Nekada plavokosa, danas brineta, Natalie Maines duhovito je s pozornice Centra Staples u Los Angelesu, primajući nagradu, poručila glasačima da su pokazali političku korektnost, te da su »primile njihovu poruku«. Pomalo tromom organizmu golemo američkog tržišta i diskografske industrije ipak je trebalo par godina da kritika politike Georgea Busha postane dio svakodnevnoga, svima prihvatljivog govora.

Glazbenička »principijelna koalicija«

Tko su sve članovi »principijelne koalicije« glazbenika koji su u prošlim nekoliko godina javno agitali za promjenu američke politike u Iraku?

Dva je Grammyja osvojio i Bruce Springsteen u kategoriji »tradicionalnog folk albuma«, jedan od ključnih glazbenika koji je liberalni-

ji, angažirani jezik unio u američku glazbu posljednjih godina. Također, u kategoriji rock albuma među pet izvođača predloženo je bio i Neil Young (rodnom Kanadancin) s posljednjom pločom »Living With War« (»Živjeti s ratom«), na kojoj izričito kritizira Bushovu ratnu politiku i traži smjenu, tj. pokretanje »impeachmenta« protiv Busha.

Springsteen je kao neupitna moralna vertikala u

sukobu s dijelovima državnog aparata još od pjesme »American Skin (41 Shots)« iz 2000., koja je govorila o ubojstvu obojenog dječaka u Bronxu, nakon čega su ga izvijedali, pa zatim na koncertima bojkotirali predstavnici newyorške policije.

Upravo je Springsteen 2003. priopćio nam na svom web-sitetu »iza« Dixie Chicks, koje su pak izjavile da svoje daljnje poteze vuku razmišljajući

»što bi Springsteen napravio u danom trenutku«.

Poruka da vojnike »vrate kući«

Springsteen je krajem 2004. bio jedan od pokretača turneje Vote For Change kojom su američki glazbenici, uključujući i Dixie Chicks, predizborno agitali u sedam »neodlučnih«, tzv. swinging država, čiji su glasači presudno odlučivali o uspjehu republikanaca ili demokrata na predstojećim američkim izborima.

Upravo u pjesmama odsviranim na posljednjoj turneji, pridodanim na zadnje izdanje albuma »The Seeger Sessions«, Springsteen je jasno poručio da vojnike »vrate kući« (»Bring Them Home«) i da je siromašni jug manje važan od bogatih dijelova zemlje.

Vrlo oštra pjesma »How Can a Poor Man Stand Such Times And Live?« na koncertima je najavljivana kao posveta Branko Čegek, predsjednik promatraču« kojeg nije bilo briga za vlastito dvostrušte, o čijoj su vanjskoj politici par godina prije govorile Dixie Chicks.

Zbrojivši sve kockice mozaika, nije teško shvatiti zašto su baš Dixie Chicks pobijedile na Grammyju; angažirane žene kojima su neki 2003. željeli spremiti »lomaču« poput feniksa su postale simbol pobjede liberalizma, čak i u tradicionalno konzervativnom žanru kakav je country.

No, iako je Grammy podržao ideju da patriotizam ništa ne znači i odsutnost kritike vlasti, ipak je u Los Angelesu nedostajao zajednički nastup Dixie Chicks, Springsteena i Younga.

Aroma iračke traume: Bruce Springsteen

Springsteenovi prosvjedi

Springsteen je jednoga od dvaju Grammyja osvojio s aktualnim albumom »We Shall Overcome – The Seeger Sessions«, kojim je prosvjedne pjesme iz šezdesetih godina 20. stoljeća, popularizirane u vrijeme Vijetnamskoga rata od strane folk-pjevača Petea Seegera, »prebacio« u današnje vrijeme i dopisao ih po mjeri aktualnih (ne)prilika.

Ukratko, dodao im je aromu aktualne iračke traume i internog kolapsa poslije tragedije u New Orleansu, nakon koje se pokazalo da Amerika može djelotvornije »raditi« u inozemstvu nego na vlastitom terenu.

KULTURA

KAZALIŠTE Premijera »Imitatora glasova« u Teatru ITD

Predstava o prešućenu djetinjstvu

Izvedba nadahnuta Thomasom Bernhardom u režiji Anice Tomić do boli je rastvorila tragičnu sudbinu našega prostora i vremena

Andrija TUNJIĆ

S pojavom S. Becketta i E. Ionesca, teatra apsurdna i antiteatra, započelo je vrijeme recikliranja svih tetarskih iskustava, počela je era kazališne sinteze - posmodernizam, što je dobar poticaj za novi početak. Teatar je tako, to je sve očiti, vraćen svojem početku, ritulu, odakle je krenuo na put novih istraživanja. Slijedeći taj put, Anica Tomić, studentica režije na zagrebačkoj ADU, i Jelena Kovačić, dramaturginja, s glumcima Ivanom Krizmanić, Marijom Tadić, Tvrtkom Jurićem i Deanom Krivačićem osmislile su ispitnu predstavu »Imitatori glasova«, koja je u ponedjeljak, 12. veljače doživjela i javnu premijeru u Teatru &TD.

Povod za vlastitu priču

Osim Bernhardovih priopćenja, koje su tek povod da se ispriča vlastita priča, svoja mlika, u predstavi se »koristi istinita poslijeratna bilješka koja govori o susretu i sučeljavanju četiri čovjeka na pikniku gdje se razotkrivaju njihove funkcije u ratu (od zločinca do žrtve). Ta bilješka postaje i okvir Bernhardovim izabranim pričama«. Tu presjaje ono što je možda nužno znati, ali što ne čini predstavu, što ne jamči njezinu un-

Prizor iz predstave

jetničku puninu koju ova izvedba ima.

Sve se događa jednoga kolovoškog dana uz glasanje zrikavca i šlagersku glazbu s magnetofona, na pikniku gdje četiri osobe, dva muškarca (Tvrtko Jurić i Dean Krivačić) i dvije žene (Ivana Krizmanić i Marija Tadić), od kojih jedna traži nestalog sina, preko »rasuta tereta« uspomena pokušavaju uspostaviti komunika-

ciju, tražeći razlog i opravdanje za svoje propuste i počinjene grijeh.

Sve postaje mučnina kada u Bernhardov svijet, u njegovu atmosferu bezbrižne i lagodne izletničke omamljenosti, u pustoš jednoga lijenoga i hedonističkog društva koje se razara iznutra, ulazi slutnja i iščekivanje iz kojih će nahrupiti razne vrste naslija: prvo Bernhardova dosada i sek-

DEVIJACIJE DRUŠTVA

Nemoć govora o ratu

Kako u skromnoj kazališnoj knjižici pišu autori, predstava je »inspirirana zbirkom pripovijedaka 'Imitator glasova' Thomasa Bernharda, i to prije svega naslovnom pričom o čovjeku koji je mogao bespriječno imitirati tuđe glasove, ali ne i svoj«.

Nemogućnost imitiranja i Bernhardova spremnost »da zabilježi devijacije društva u kojem je živio«, a koje se često površno razgrću, naglala je autore predstave da progovore o strahu i nemoći govora o temi koja ih se tiče: »ratu koji je obilježio djetinjstvo« njihove »generacije i njegovim posljedicama koje i danas živimo«.

U seciranju uzroka i posljedica kakve nam često nudi politička manipulacija i ideološka površnost redateljica je Bernharda pročitala ne samo kao borca protiv konvencija i razvata građanskoga društva, nego i dokučila njegovu dubinu koja nije opterećena ideologijom nego brigom za čovjeka. Jasno je pokazala da je ne zanima izmanipulirana istina, nego istina koja će spasiti čovjeka.

»Imitatori glasova« je predstava koja je do boli rastvorila tragičnu sudbinu našega prostora i našega vremena. To je predstava koja je lišena natruha isprazne modernosti i glumačkoga ekshibicionizma. Iskrena je jer je svjesna istine koju zastupa. Preputa je energije, ali ne one za kojim luduju pobornici kazališnoga eksperimentiranja, nego unutarnje glumačke snage, koja govori cijelim svojim bićem.

Redateljica Anica Tomić nadareno i umješno koristi se Bernhardom da bi predložila dramu svoje suvremenosti. Bez straha da uđe u osamljenost i zlo suvremenoga čovjeka ona rastvara njegovu tragediju prozeta tragedijom epohe koja karizmu nalazi u sjećanju prenapućenu već videnim i proživljenim događajima - zlima.

Bez ideologije

U seciranju uzroka i posljedica kakve nam često nudi politička manipulacija i ideološka površnost redateljica je Bernharda pročitala ne samo kao borca protiv konvencija i razvata građanskoga društva, nego i dokučila njegovu dubinu koja nije opterećena ideologijom nego brigom za čovjeka. Jasno je pokazala da je ne zanima izmanipulirana istina, nego istina koja će spasiti čovjeka.

»Imitatori glasova« je predstava koja je do boli rastvorila tragičnu sudbinu našega prostora i našega vremena. To je predstava koja je lišena natruha isprazne modernosti i glumačkoga ekshibicionizma. Iskrena je jer je svjesna istine koju zastupa. Preputa je energije, ali ne one za kojim luduju pobornici kazališnoga eksperimentiranja, nego unutarnje glumačke snage, koja govori cijelim svojim bićem.

»Imitatori glasova« je predstava koja je do boli rastvorila tragičnu sudbinu našega prostora i našega vremena. To je predstava koja je lišena natruha isprazne modernosti i glumačkoga ekshibicionizma. Iskrena je jer je svjesna istine koju zastupa. Preputa je energije, ali ne one za kojim luduju pobornici kazališnoga eksperimentiranja, nego unutarnje glumačke snage, koja govori cijelim svojim bićem.

KNJIŽEVNOST Nagrade Goranova proljeća 2007.

»Goranov vijenac« Mili Stojiću

ZAGREB – Ovogodišnja pjesnička nagrada »Goranov vijenac« pripala je pjesniku Mili Stojiću za ukupni prinos hrvatskoj pjesničkoj umjetnosti, a bit će dodijeljena na svečanosti u Lukovdolu, 21. ožujka.

Odluku o tome donijelo je stručno povjerenstvo u sastavu Krešimir Bagić, Miroslav Mićanović, Nikica Petrak, Andriana Škunca i Tvrtko Vuković, izvijestio je u ponedjeljak Branko Čegek, predsjednik Goranova proljeća, tradicionalne manifestacije, koja se ove godine održava 44. put.

U sklopu Goranova proljeća dodjeljuje se i nagrada »Goran« za mlade pjesnike, koja je pripala pjesnikinji Mariji Andrijašević za rukopis »dedukcija, dedukcija, moj watson« (trilogija)«.

U obrazloženju nagrade napominje se da je »Goranov vijenac« dodijeljen Mili Stojiću (1955.) za ukupni prinos hrvatskom pjesništvu, autoru jednoga od najprovokativnijih i najzanimljivijih opusa suvremenoga hrvatskog i bosanskohercegovačkog pjesništva.

»Riječ je o pjesniku koji se iznova hvata u koštac s vječnim temama poput života, ljubavi, mira, radosti,

Mile Stojić

KAZALIŠTE U HNK Ivana pl. Zajca potpisan novi ugovor o sufinanciranju

Cijena »Glembajevih« poslovna tajna

RIJEKA – Ugovor o sufinanciranju programa riječkoga HNK Ivana pl. Zajca vrijedan 830.000 kuna u utorak su potpisali primorsko-goranski župan Zlatko Komadina i intendantica Mani Gotovac.

Od tih sredstava 200.000 kuna utrošit će se za predstavu Miroslava Krleža »Gospoda Glembajevi« koja će premijerno biti prikazana 9. ožujka ove godine, 100.000 osigurano je za termo-tehničke instalacije, 350.000 za redovitu djelatnost, a ostatak se namjenjuje za druge svrhe.

Potpisivanju ugovora nazočili su i Severina Vučković i Alen Liverić, koji nastupaju u drami »Gospoda Glembajevi«.

»Grad Rijeka kao osnivač kazališta ulaže golemu sredstva u našu ustanovu, ali istina je da bi se projekt 'Glembajevi' bez potpore Županije teško realizirao. Riječ je o tome da je najveći pisac hrvatske kulture vrlo zapostavljen, a njegovu posljednjem najvećem djelu mi smo dali potpuno novi pristup – pretvorili smo ga u glazbeno dramu, čime ćemo dokazati da je

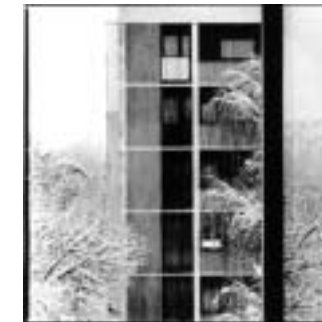
Novi ugovor: Severina Vučković, Alen Liverić i Mani Gotovac

Krleža pisac našega vremena«, kazala je Gotovac.

Na upit »Vjesnikove« novinarke koliko stoji ostvarenje projekta »Glembajevi« Gotovac je odgovorila da to ne može točno reći, tim više što su ugovori sponzora, a to su T-mobille i HT, poslovna tajna. Jednim dijelom predstava se financira i sredstvima Erste banke, koja je glavni sponzor cijele sezone.

»Naši 'Glembajevi' bit će 50 posto jeftiniji od opernih izvedbi u drugim hrvatskim nacionalnim teatrima«, izjavila je Mani Gotovac.

Izložba »Sobe s pogledom«

Fotografija Darija Petkovića

ZAGREB – Fotografski zapisi mladoga umjetničkog fotografa Darija Petkovića, kao samostalna izložba pod nazivom »Sobe s pogledom« otvorić će se u 19. veljače u Galeriji »Vladimir Bužančić«.

Ciklus fotografija nastajao je u posljednje tri godine, kada je fotograf odlučio snimiti poglede kroz prozore svoga obiteljskoga stana.

»Niz fotografija transformira vizure krećući se od izrazito realističkih (uvijek nanjerno nespretnih kadriranja, kako bi naglasio opušten i neopterećen »pogled iznutra«) prizora urbanijeg sadržaja (masovna stambena novogradnja bujajućih zagrebačkih »naselja - spavonica«) ili nasuprot tome, kultivirane prirode - parkovne površine do apstraktnih i, često, fantastičnih kompozicija, koje pobuđuju zanimljive i neočekivane asocijacije«.

Govoreći o izrazito suprotnom i intelektualnom pristupu fotografiji, taj fotografski ciklus opisala je Ivana Rončević, povjesničarka umjetnosti, u predgovoru kataloga »Soba s pogledom«. [T. N.]

Stota izvedba »Bajke o ribaru i ribici«

ZAGREB – Gradsko kazalište »Zar ptica« izvest će u četvrtak, 15. veljače stotu put Puškinovu »Bajku o ribaru i ribici«, jednu od najnagrađivanijih predstava za djecu u povijesti hrvatskog kazališta.

Tu malu scensku čaroliju, kako su ju ocijenili kritičari, do sada je vidjelo više od 20.000 mališana u Hrvatskoj i svijetu. Na domaćim i inozemnim festivalima osvojila je 12 nagrada, među ostalima za režiju, glumu, scenografiju, glazbu te Nagradu hrvatskoga glumišta za najbolju dječju predstavu u cjelini.

Redatelj predstave je Robert Walt, dramaturg Ivica Buljan, glazbu je skladao Dragan Lukić Luky, a ribara i ostale likove tumače Enes Kišević, Ana Karić, Maja Kovač i Saša Antić. [Hina]

